

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 452/2019 Z. z. (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) je vypracovaný na základe splnomocnenia v § 81 ods. 1 písm. j) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Návrh nariadenia vlády bol vypracovaný ako iniciatívny materiál.

Prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd sa ustanovujú v súlade s ustanoveniami druhej časti vodného zákona. Prahové hodnoty sú normami kvality podzemných vôd a ustanovujú sa na účely hodnotenia chemického stavu útvaru podzemných vôd, alebo skupiny útvarov podzemných vôd.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 452/2019 Z. z. je potrebné aktualizovať vždy, ak nová informácia o znečisťujúcich látkach, skupinách znečisťujúcich látok alebo ukazovateľoch znečistenia indikuje potrebu stanoviť prahovú hodnotu pre ďalšiu látku, zmeniť stanovenú prahovú hodnotu a doplniť ju do zoznamu alebo uviesť opätovne do zoznamu odstránenú prahovú hodnotu pre zabezpečenie ochrany ľudského zdravia a životného prostredia.

Navrhované zmeny v ustanovení prahových hodnôt a odvodenie nových prahových hodnôt pre látky znečisťujúce podzemné vody a zmeny vo vymedzení plôch útvarov podzemných vôd vyplývajú z nových hydrogeologických poznatkov a informácií o hydrogeochemickej charakteristike podzemných vôd.

Prahové hodnoty sú odvodené na základe platných limitných hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody a odporúčanej hodnoty pre povrchovú vodu určenú na odber pre pitnú vodu. V roku 2023 vstúpila do platnosti vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodových systémov, ktorá zrušila vyhlášku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou.

Slovenská republika tiež nemala ustanovené prahové hodnoty pre geotermálne útvary podzemných vôd z dôvodu nedostatku údajov z monitorovania geotermálnych vôd. Na hodnotenie chemického stavu geotermálnych útvarov podzemných vôd sa preto používalo iba kritérium, ktorým je stabilita chemického zloženia. V posledných rokoch sa zlepšilo poznanie chemického zloženia geotermálnych vôd, čo umožnilo odvodiť prahové hodnoty pre znečisťujúce látky pre väčšinu geotermálnych útvarov podzemných vôd s dostatkom údajov z monitorovania geotermálnych vôd. Na hodnotenie chemického stavu

geotermálnych útvarov podzemných vôd sa preto navrhuje používať okrem predchádzajúceho kritéria - stability chemického zloženia aj nové prahové hodnoty, čo umožní porovnateľnosť hodnotenia chemického stavu útvarov podzemných vôd vo viacerých plánovacích cykloch plánov manažmentu povodia.

Z týchto zmien vyplynula potreba novelizovať nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 452/2019 Z. z.

Prahové hodnoty sú východiskom pre návrh programu opatrení na ochranu a zlepšenie kvality podzemnej vody pre dosiahnutie environmentálnych cieľov, t. j. dosiahnutie dobrého chemického stavu v útvaroch podzemných vôd.

Návrh nariadenia vlády nebude mať vplyvy na rozpočet verejnej správy, vplyvy na limit verejných výdavkov, vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi Slovenskej republiky a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, všeobecne záväznými právnymi predpismi, právne záväznými aktmi Európskej únie a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh nariadenia vlády nemá byť predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Osobitná časť

Čl. I

K bodu 1

So zreteľom na potrebu dosiahnuť jednotné úrovne ochrany podzemných vôd je potrebné ustanoviť prahové hodnoty. V súlade s usmerneniami EÚ boli vypracované metodiky založené na spoločnom prístupe s cieľom poskytnúť kritériá pre hodnotenie chemického stavu útvarov podzemných vôd.

Prahové hodnoty sú normy kvality podzemných vôd stanovené pre útvary podzemných vôd. Zoznam všetkých útvarov podzemných vôd je uvedený v prílohe č. 2. Prahové hodnoty sú východiskom pre návrh programu opatrení na ochranu a zlepšenie kvality podzemnej vody pre dosiahnutie environmentálnych cieľov, t. j. dosiahnutie dobrého chemického stavu v útvaroch podzemných vôd.

Prahové hodnoty sú stanovené v každom kvartérnom a predkvartérnom útvare podzemnej vody a vo vybraných geotermálnych útvaroch podzemnej vody pre znečisťujúce látky, ktoré sa vyskytujú v podzemných vodách prirodzene alebo v dôsledku ľudskej činnosti: arzén, kadmium, olovo, ortuť, amónny kation, chloridy, sírany, dusitany, fluoridy, fosforečnany, sodík, chróm, mangán, železo, meď a selén. Prahové hodnoty pre útvary podzemných vôd v kvartérnych náplavoch sú uvedené v prílohe č. 1 časti A. Prahové hodnoty pre útvary podzemných vôd v predkvartérnych horninách sú uvedené v prílohe č. 1 časti B. Prahové hodnoty pre útvary geotermálnych vôd sú uvedené v prílohe č. 1 časti C. Pre vybrané organické znečisťujúce látky sú prahové hodnoty stanovené na národnej úrovni pre všetky útvary podzemných vôd rovnaké, uvedené sú v prílohe č. 1 časti D.

K bodu 2

Stanovuje upravené prahové hodnoty pre látky znečisťujúce podzemné vody a ukazovatele znečistenia, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1:

- v časti A pre útvary podzemných vôd v kvartérnych náplavoch,
- v časti B pre útvary podzemných vôd v predkvartérnych horninách,
- v časti C pre útvary geotermálnych vôd.

Stanovuje upravené prahové hodnoty pre organické znečisťujúce látky, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 časti D a ustanovené na celoštátnej úrovni a jednotné pre všetky útvary podzemných vôd.

V prílohe č. 2 je uvedený aktualizovaný zoznam útvarov podzemných vôd v Slovenskej republike.

Čl. II

Navrhuje sa účinnosť nariadenia vlády.